

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI - PARÆ, ET S. LUCAE
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO - CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-sesto
mensis Martii, anno Domini M. DCC. LII.

M. JOANNE-BAPTISTA-THOMA MARTINENQ;
FACULTATIS EXDECANO, ACADEMIÆ CENSORE,
P R A E S I D E.

Num in Lithotomiâ, calculi exitus, per suppurationem vulneris, expellandus?

I.

MEDICUS, vir probus, mederi sciens. Natura nunc
Interpres, nunc Adjutor, sua ex uno eodemque penu non
semper mutuantur præficia. Triplex illi robur, armamen-
tarium triplex: Dixta, Pharmacia, Chirurgia. His tota
continetur *Therapeutica*, *Pathologia* pars ultima. Vario fi-
dium genere instructum decet arcum in manu Sapientis,
Dixtam, usui sex Rerum, quas Nonnaturales vocant, adhibet Medicus.

A

Pharmaciam ; eligendis , componendis , administrandisque medicamentis
jubet inservire. Chirurgiam , manualem illam , & Medicinæ ministram ;
tumoribus , vulneribus , ulceribus , fracturis , &c. admoveri , pro suo mu-
nere præscribit. Chirurgi quamobrem duplex distinguitur : alia Medi-
ca , qua solius est Medici ; Instrumentalis alia , cuius exercitium Chirur-
go non ita committitur , ut ad Medicum quoque non pertineat. Hæc , in
solidis hæret duntaxat corporis partibus ; illa , fluidarum etiama crasina con-
servat , mutat , restituit. Hæc , qua præter naturam separantur , conjun-
gendo ; qua perperam conjunguntur , separando ; qua redundant , de-
trahendo , partes adimplerent suas. Illa , tota est in discutiendis , refolvendis ,
alterandis vitiatis humoribus ; in solidis adstringendis , emolliendis , mun-
dandis , roborandis , præsertimque in designandis opportunis ad hæc ritè
præstanda modis atque temporibus. Ad hanc , spectat Instrumentorum
& remediiorum exteriorum applicatio *Manualis* ; illius , est viæ ratio-
nem indicare : necnon interna , qua Pharmacopœus exhibet ; & externa ,
qua Chirurgus admovet , medicamenta imperare. Hinc conjice , quantum
Chirurgia Medica , sit *Instrumentali* necessaria ! Patet sat amplius Chirurgo-
campus , in quo suam cum laude artem exerceat. Quantam in manibus
agilitatem dexteritatem-ve , quantum animi constantiam ; quot & quām
crebrò repetitos operandi habitus Chirurgo inesse oporteat , norunt , qui
Chirurgorum nomen , Chirurgicā sagacitate & industria , multò latius
patere , damno suo comparerunt ? Chirurgicum opus , vel ad synthesis ,
vel ad diæresim , vel ad exæresim præcipue referendum. Tria hæc , licet
inter se diversa multumque discrepantia , ad unicum tamen perficiendum
opus mutuam præstant operam , & sapientiè conferunt. Quod cum aliast
tum præterim observatur in sectione ad calculus ; qua vulgo , etiā im-
propriè , Lithotomia dicitur. A secundis enim integumentis , urethra-vel
vesicā , auspicandum : unde diæresis. Calculus è vesicā posthac extrahe-
ndus : unde exæresis. Vesica tandem ipsa vel urethra , non secūs atque in-
tegumenta , arte divisa priùs disjunctaque , arte quoque uniri debent &
rursum coalescere : unde synthesis. Chirurgica hæc opera non suscipiat
Chirurgus (modò per ipsum licet) nisi præsente Medico , probante ,
& consilii mentem dubiam , pro re natâ , manumque firmante. Ab ana-
bili , nec interruptâ . Chirurgi simul & Medici conspiratione , quid non
sperandum boni ? Mutuo utriusque veluti concentu , ab eâ potissimum
caveretur Lithotomia instituenda methodo , per quam calculus è vesicâ
feliciter nusquam posset erumpere.

I I.

CORPUS omne durum & saxeum , quod in aliquâ corporis parte
concretum observatur , calculus audit. Lapidès in corpore nullibz non
generari constat autopisiâ. In ventriculo , intestinis , hepate , vesiculâ fel-
lis , pancreate , liene , utero , corde , pulmonibus , linguâ , cerebro , arti-
culis , corporifque partibus aliis quandòque reperiuntur. Si vel in rene ,
vel in vesicâ sedem obtineant concretiones illæ importunissimæ , mirum
quām exructient ægros , quos iratis Superis natos esse pronuncies ! Cal-
culorum in corpore humano mira diversitas. Ut pondere , consistentia ,

3

numero & colore, sic figurā, situ, substantiā & mole discrepant. Generantur illi potissimum, vel crudorum terrestriumque succorum, vel partis ~~abdominis~~, sive calculo laborantis vitio. Nascentur ut plurimum in rebus, unde in vesicam deturbati sensim augentur, saburrae quaquaversum in urina fluitantis accessione. Non aliter silices, plurimis densissimisque in orbem circumvolutis faxeis ordinibus, in molem ex crescunt eam, quam & sest solidi natura, & partium apponendarum sive cœpia, sive inopia. Est etiam ubi producitur in vesicā calculus à vitâ deside, coœuntibus videlicet per otium, seque invicem prehensantibus particulis salinis, oleosis atque terrefribus, quibus consimiles particulae, quasi magnetica vi alliciuntur, trahuntur, irretiuntur. Sæpius deprehensum est stupre paucillum, globulum plumbeum, aliave id genus corpora, calculi rudimentum extitisse. Cujusvis tamen ponderis & figuræ sit calculus, quamlibet exerceat corporis partem, quantacunque sit molis, vix Chirurgi manum efflagitat, nisi dum in vesicā continetur urinaria. Est autem urinaria vesica foccus in hypogastrio situs: hinc pubis ossibus accumbens, indè intestino recto in maribus, vagina & utero in foemini incumbens. Figurā ad ovalem accedit, nisi quod fundo strictiori, propè collum inveniatur amplior. Extima hujus visceris membrana peritoneo debetur. Quæ deinde lequitur, fibris muscularibus, nunc in orbem non continuâ serie contortis, nunc secundâ longitudinem excurrentibus, nunc divergentibus & sine lego vagantibus conflatur. Tertia nervosa nuncupatur, non tam à nervorum textu, quâm à staminum componentium firmitudine. Intima demum appellatur villosa, à papillis tenuissimis, ad speciem quasi villosi, quarum beneficio, ut & dulcis cuiusdam suci ex interperitis glandulis erumpentis, adversus urinæ acredinem vesica farta-tecta servatur. Pars vesica postica, non procul ab ejus collo hinc & inde, intù conspicitur pervia duobus foraminibus, quæ tubulos ureterum vesicæ membranas oblique longoque tractu perreptantium definunt. Tertium vesica foramen medio ejus collo circumscrribitur, unde in urethram iter. Nemo necit urethram esse canalem spongiosum & membranaceum, à vesicæ collo in maribus ad penis extremum, in foemini ad exterius vaginæ orificium sub clitoride protensum. In his soli urinæ, in illis verò semini & urinæ foras expellendis dicitur. Hanc qui partium structuram rectè perpenderit, an non intelliget è vesicæ cavo educi non posse calculum, nisi tuò, celeriter & cum symptomatibus, quâm fieri potest levissimis, instituantur diaesis, exærelis & synthesis ad Lithotomiam requisitæ?

III.

LITHOTOMIAM temerè non aggrediatur Chirurgus. Constat ipsi prius calculus in vesicâ nidulari, quod ipse suspicari poterit his signis. Aeger dolorificam meiendi difficultatem, urinæ stillicidium, inconvenientiam, suppressionemve experitur. Faceunt negotium gravis in peritoneo ponderis sensus, & oberrans titillatio molesta circa pubem, ad extream usque glandem in viris pertingens. In glande, statim ab exonerata vesicâ, acerba quandoque percipitur lancinatio. Urgent nonnunquam inutilis & tediosa desideri cupiditas, virilium preceps frequens, & præ-

ter voluntatis imperium. Mox crura miser ad lotii tolerabiliorem exitum decussat; mox pubem & genitalia scalpit, premit, stringit; hoc accedunt ani procidentia; urina modò tincta sanguine, modò crassa, turbida & fabulosa, quæ recto corpore drepente fistitur interdùm, resupinato autem liberius effluit. At præ anxietate, nec in eodem loco vel situ diù manere potest calculus, nec rhedâ vehi, nec in equo sedere, nec saltare, nec titubare, nec pedem in quodvis solidum corpus impingere sine sensu doloris circa perinæum atrocissimo. Hæc quidem signa nec omnia in omnibus, nec æquè manifesta. Non priùs igitur ad ferrum deveniat Lithotomus, quæ immisso in ægri anum digito, vel introducto in ejus vesicam cathetere, calculum tactu exploret certoque deprehendat. Catheter à mediâ circiter ad extremam sui partem, virorum gratiâ, incurvatus sic introducatur, ut ejus manubrium ægrotantis abdomini, contra quæm fieri solebat, primùm accedat, dein, quæ proportione per urethram ingreditur in vesicam, ab abdomine recessurum. Hæc arte, nec læseris cartilaginem pubis osibus, quæ divaricantur, agglutinatum, nec hic loci affixo & urethra circumducto ligamento offendiseris, in quod si forte parùm gnarus artis, operator catheterem impingit, carnositatem urethrae, nescio quam, statim incusat, obtenditque velum errori suo. Ubi vel digito, vel cathetere de calculo consisterit, ad sectionem properabit Chirurgus, modò id & agri vires ferant atque valentudo. His præsuppositis, ægri tum corpus, tum animum ad id operis, jubente Medico, præparari necessum est. Sectionis ad calculum, quadruplex præfertim methodus, suo quoque metuenda periculo. Apparatum appellant, quem in parvum, magnum, altum & lateralem partitunt. Parvus non nisi in puerulis & infantibus, idque raro, usurpatur. Magnus à multis jam annis per totam ferè Europam est in usu, eoque non infelici. Altus & lateralis à Galliâ neglecti, ad Angliam potissimum configere. Unicuique apparatus seu methodo, agri collocandi modus peculiaris, peculiaria instrumenta, quæ persequi singula nec vacat nobis, nec jam expedit. In parvo apparatu, Chirurgus oleo inunctos sinistræ manus digitos, indicem mediumque, in laborantis anum insinuat, alterâ interim manu hypogastrum sensim premente, quod facilius explorari calculus possit, & ad perinæum usque sollicitando deduci. Calculus deinde inter immisso in annum digitos & perinæum continetur, propelliturque tandiù, quoad extorsum emineat tumor atque sentiatur. Tum Chirurgus super prominentem in vesica collocatum facto in longum vulnere, calcutum sponte prodire renuentem, vel digitis eximit, vel forcipibus aliis instrumentis extrahit. In magno apparatu catheterem sulcatum Chirurgus in vesicam immittit; Minister deinde scrotum atollit, ejusque futuram in alterutrum perinæi latus, puta dextrum, ab incisionis loco detorquet, dum in sinistrum perinæi latus protuberantem intromissi catheris curvaturam dirigit atque impelli; post Chirurgus, dextrorsum tractâ perinæi cute, urethram scalpello suprà catheteris sulcum incidit, salvo intactoque recto intestino. Incisione peractâ, conductor mas primum inditur in vulnus, dein ablato catheterere, conductor femina, vel horum loco conductor Hildani, Gallicè Gorgeret; & hæc quidem Chirurgus sinistrâ dum tenet manu, dextrâ forcipem dentariam, ægrotantis ætati yulnerique accommodam, intrò adigit, sursùm

deorsumque movendo, ut vulnus perpendiculariter & recto tenore dilatatur. Retractis conductoribus, ampliando vesicæ ostio dilatandæque cervici intentus Operator, forcipem utrâque manu aperit, huc illuc agitat, querit calculum, repertumque sic apprehendit, ut intrâ forcipis alas detentus, uno ferè momento educatur. In alto apparatu, vel Minister, immisîs quos jam designavimus in anum digitis, calculum ad strictiorem vesicæ partem versus umbilicum protrudit, vel vesica ab infuso liquore tepido sic intumescit, ut scalpello suj copiam faciat. Tum Lithotomus paulò suprà pubem & ad linea albæ latus, inter pyramidales musculos, si qui sint, secundum recti musculi longitudinem, integumenta hypogastrî primùm ad ossium pubis usque commissuram, deinde vesica corpus fecat, digitis aut forcipe calculum extracturus. In lateralî demum apparatu, (*) *Ægro*, toto supino corpore, (ut si in *Celsico*), natibus elatiōribus, cruribus deducitis, redactis & deligatis, vel sinistro tantum, dextro pendente & libero (sicut Fratri *JACOBO* placebat); catheter profundius sulcatus, & majoris curvaturæ, que definat in rostrum longius rectiusque, à Chirurgo eâ demittitur ratione, ut convexa pars sulcata sinistrosum obvertatur à fornice ossium pubis ad tuber Ischii, ductu parallelo, juxta illam Ischii partem que superior est ramus; tum parallelo eodem ductu, cute primùm aperâ cum pinguidine, proprius vestigatur catheter digito in vulnus immisso, ut mucro scalpelli punctum demissi certius imprimatur sulco, & fit incisio ad tuber Ischii, ab angulo in quem, accelerato & erector, penis coenit musculi. Sic aperiuntur prima pars urethrae, tum sphincter & vesica, quâ illum contingit, patente satis vulnere, ut calculus, etiam major, industriâ potius, quam ullâ vi, educi queat. Sed quamlibet ex recentiis methodum sequaris, cuicunque insiftas operandi viæ, ludes operam, nisi calculum statim eduxeris. Hujus exitum vulneris suppurationi si credideris, exæresis & synthesis ad Lithotomiam necessaria, neque tutò, neque celeriter, neque cum symptomatibus, quam fieri potest levissimi, inchoabuntur, promovebuntur, absolventur.

(*) Emendato videlicet atque correeto, Medicorum Parisiensium, diebus 11. Maii 1730. & 21. Maii 1744. sub hac verborum eruditâ quæstione Medico-Chirurgicâ, quam concinnavit, & de quâ disputavit non solum *lumen* Magister *CAMILLO FALCONET*, in Scholis

I V.

VULNERIS strictè sumpti nomine intelligitur continui solutio recens & cruenta, puris & corruptionis expers, in partibus corporis mollibus præfertim haren. Communis & principia sanandi vulneris indicatio, est unio partium disjunctarum. Hæ succo debetur nutritio, soli quidem, si levius; ab arte adjuto, si gravius vulnus esse contigerit. In arte primum illud est, mundare vulnus, atque expurgare. Hinc colliges eximendum esse quamprimum è vulnere quidquid intus lateri, quod, nec cum corpore secundum naturam cohæret, nec coagmentandis divisis partibus non modò non prodest, sed & quam maximè obest & aduersatur. Usus invaluit, hoc ut corpus peregrinum vel

extraneum nuncuparetur: hujus igitur extractio, dum licet & expedit, quod citius, eò auspiciis instituitur; moras enim si traxerit in corpore, dolorem, inflammationem, tumorem, putredinem, fluxionem accerset, & vulnus à coeundo prohibebit. Quod si corpus extraneum, vulnus quidem non infixerit, sed ut infligatur admoneat, an idcirco cunctandum, donec opportunum ipsi scilicet vistum fuerit exire? Minimè gentium. Extrahendum est vi & industria, quantu fieri potest celeritate, si opus: dein ad vulneris labra conjungenda properandum. Quis porrò, in arte vel medicocriter versatus absurdum esse non judicet, calculi exitum à suppuratione vulneris expectari debere? In Lithotomiâ circa septimum, octavum, vel nonum ferè à sectione diem, pus in vulnere apparet. At à calculo ad suppurationis tempus in vesicâ relieto, quā atrocia in dies pullularent symptomata! Qui calculum suppurationi committunt, illi vulnus turundis implent ac præter modum distendunt, relietā tantum parvulâ aperturâ recipiendo catheteri, per quem urina fluat, idoneā. Quis autem non videt, à comprimente vulneris labra turundarum importunitissimâ mole, inflammationem febremque accersi? Quis non intelligit à partium vulneratarum distensione nimia & dilaceratione, præsentissimum vitæ periculum ægro imminere? Quis demum non perspicit à catheteris molestissimâ duritate, vulnus callosum atque fistulosum evadere? Quid quod in fuscipiendo perficiendoque opere Chirurgico cavendum imprimis, ægro desit quies. At quonam modo potest non anxius & quasi animo despondere, cùm, hinc inflictum vulnus, inde comes calculus ejus animo dies noctesque obversantur? Facescant igitur, qui cunctando pessumdat rem. Constat experimentis, tum alibi sapiū tentatis, tum in magno Lutetia Parisiiorum Nosocomio confirmatis, calculum, ex inficto vulnere non statim extractum, nunquam esse beneficio suppurationis egressum; imò calculos ad unum omnes, vel antè, vel inter suppurationis tempora periisse. Hinc usū venit, ut non modò calculus integer, verū etiam calculi, si forte dissiliuit, fragmenta nunquam suppurationi educenda relinquantur. Hinc injectionum ad vesicam detergēdā utilitas, quæ si minus bene cesserint, in auxilium vocantur specilli auricularia & cochlearia. Hæc enim vesicæ cavum à lapillis, arenulis, sanguinis grumis, alii-ve corporibus extraneis repurgant, expellunt, vindicant. I nunc, & hæc quidem suppurationi non credenda; integrum verò calculum suppurationi committendum, si lubet, augea.

QUE M A D M O D U M tempestivam celeremque sui eductionem & Chirurgiæ ferrum exposcit calculus, sic lithonrypticam agyrtarum Pharmaciam respuit, Neminem later, cuius indolis sint medicamenta, quæ lithonrypticorum nomine vulgo circumferuntur. Concūtiunt vasa, fibras motrices crispant, fundunt sanguinem, sepiùs meiendi necessitatem inferunt, creant vigilias, dolores intendunt, febrem secum trahunt comitem, nec interim ad conterendos calculos plus faciunt, quā ad mortuos excitandos Præficarum uenias; imò continuato salis urinosis terrestriumque molecularum impulsu, vesica calculo nunquam non

aliquid addunt, nedum detrahant. Celebratur tamen hodie remedii (*) genus, recens (**) inventum, experientiâque multiplici & reperitis Virorum fidè dignorum suffragiis, ut aiunt, comprobatum, quod ore aſſumptum deglutitum-ve, necnon sanguinis vias ingressum, ſaxeam interdum prædicatur ſolviſſe molem, eamque in renibus aut in veficâ niſuſtantem. Sed eſto: ſuſ huic invento tribuatur honos; ſua lau experientiæ, conceditur. At quoties ad Chirurgicum opus, recurrentum; quoties Lithotomia inſtituenda: calculoſi toties ferro quamprimum ſunt adorendi; toties calculus ipſe quâm ocyſſimè per artiſcioſi foraminis hiatum eximendus, ejuratâ præpoſterâ ſuppurationis fide, quām ab evidenti periculo non dixeris immunem. Verū, inquies, ſuppurationis neceſſitatem indicant ægri vires imbecilliores, quām ut perferendis eximendi calculi ſuppliciis poſſint pares eſſe jūdicari? Egregius ſcilicet nodus; quem folvere ſi quis voluerit, meminerit ille nonniſi proſperâ aliundè valetudine & conſtantibus ægri viribus Lithotomiam eſſe fuſcipiendam. Adde quod, ſi qui ſunt ſtatiuſ ab iuſtio vulnere dejecti proſtratiſque viribus deprehenſi calculoſi, iis tamen calculus poſt ſecundum, tertium quartum-ve ab incepſtâ operatione diem, non ſuppurationis, ſed Chirurgorum instrumentorum beneficio; non natura, ſed artiſ ope feliciter eſt extractus. Quid porrò ſiet de prægrandi calculo? Vetamus quidem prægrandem calculum ſuppurationi, jubemus autem Lithotomum turpitudinis notæ faltem addici, ſi non perfeſtâ fatis & exploratâ calculi magnitudine, ad opus acceſſerit. Nec oboſtam nonnullorum incuriâ inter operandum haemorrhagiam, expectandâ ſuppurationis anſam atripias. Ceffandum ab ope- re, donec ſiſtatur ſanguis; deinde, quod administrationi Chirurgica de- fuit, abſolvendum. Verū enim verò audire mihi videor qui præficiat fronte defendant quandoque cálculum membranâ vefitum vefica fornicibus adhærere; nec proindè vi atque forcipibus avellendum, ſed ſuppurationis leniter eliciendum. At quantum hallucinentur, indè colliges, quād calculus membranâ circumſeptus, (Avis in terris rarissima) dolores atrociſſimos ſibi comites non adſiſceret; quād ab involucro haberet incrementi obices vix ſuperabiles; quād ægrum oppoſitæ parti innixum mirum quantum cruciaret; quād à catheteris alliſu ſonum aut nullum, aut quām maximè obſcurum ede- ret. Si quis objeccerit ex impaſto in cálculum catheterere, ſonum fuſſe nullum à quibusdam Lithotomis quandoque perceptum; Respondemus, Lithotomorum id accidisse culpâ, qui interceptæ catheterem inter & cálculum, ad veficâ collum, membranæ parū attendentem, errorem ſuum in cálculi fictum integumentum falſamque membranam tranſtule- runt. Quid quād pronum eſt credere humoris vifcoſi eſt veficâ glandulis jugiter effluentis lubricitatem obſtare, ne calculus veficâ parietibus adnaſ- catur. In apertis cadaveribus repertos eſſe non ſemel globulos plumbeos, aliaque id genus peregrina corpora ſine cohaſionis vinculo docet Anatome. Quidni cálculum pariter in veficâ coalitū expertem contineri pu-

(*) Conſtar remedium hec testis eorum STEPHENS, è stirpe generoſâ, in Co-
calcinaris & Sapone Alicantino, vel in lacte mitato Berkys, apud Anglos oriunda. Vide
Vaccino, vel in alio liquore idoneo, ſcor- DAVID, HARTLEY, Medicum Lon-
ſum, aut ſimil exhibitiſ. dinensem, in Epistolari Diſſertatione ad
Medicos exteriores.

(**) Hujus inventrix habet JOANNA

temus, testantibus præfertim peritissimis Lithotomis hujuscē modi nihil à se, nec in vivis hominibus, nec etiam in demortuis unquam fuisse detectum? Quamobrem ergò Lithotomorum vulgus membranam nobis suam, quām inepitè, tam audacter obtrudit. Nimirum homines isti, quoties aliquam vesicæ portionem cum calculo foras extrahunt discripamt atque dilaceratam, toties opportunissimo pelliculæ calculum involventis figura, culpam conatur obscurare. Hinc intellige quanti salutis humanæ intersit Lithotomiam nonnisi ab exercitissimis in arte celebrari. Hinc resoluta quantum rationis & constiui, vel ante, vel post, vel in ipso opere, rei benè gerendæ necessarium, in medium afferri oporteat. Hinc demum conjice, cur in magno & celeberrimo Lutetia Parisorum Nosocomio, sectionis ad calculum testes adhibeantur Administratores; sectioni præsint Auctores, Ducesque Medici.

Non ergò in Lithotomiā, per suppurationem vulneris, expectandus calculi exitus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Carolus - Franciseus</i> <i>Boutigny des Preaux.</i>	<i>M. Josephus - Maria-</i> <i>Franciseus de la Sone,</i> <i>Domus Regina Medi-</i> <i>cus ordinarius, Censor</i> <i>Regius, & Regia Scien-</i> <i>tiarum Academia So-</i> <i>cios.</i>	<i>M. Guillelmus - Josephus</i> <i>De l'Epine, antiquus</i> <i>Facultatis Decanus.</i>
<i>M. Petrus Lalouette.</i>	<i>M. Julianus Buffon.</i>	<i>M. Ludovicus - Hieronymus Cofnieri.</i>
<i>M. Petrus Macquer.</i>	<i>M. Petrus Bercher.</i>	<i>M. Nicolaus le Roy de Saint Aignan.</i>
<i>utriusque Pharmacie</i> <i>Professor, Regia Scien-</i> <i>tiarum Academia So-</i> <i>cios, & Censor Regius.</i>		

Proponebat Parisiis JOANNES - BAPTISTA BASSEVILLE,
Ambianus, saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1752, A SEXTA AD MERIDIEM.